

CUPRINS

Introducere / 9

capitolul unu

PIERDEREA VIEȚII 13

capitolul doi

OPORTUNITĂȚI ÎNFRICOȘĂTOARE 33

capitolul trei

UNDE NU VEI VOI 51

capitolul patru

ABANDONAT DE SUCCES 79

capitolul cinci

ABANDONAT DE SĂNĂTATE 99

capitolul șase

ABANDONAT DE FAMILIE 121

capitolul șapte

ABANDONAT DE DUMNEZEU 147

capitolul opt

DOXOLOGIE 171

Note / 189

INTRODUCERE

PIERDEM MEREU CÂTE CEVA: SOȚII, SOȚI, PRIETENI, SĂNĂTATE, iluziile și sentimentul de siguranță din trecut. Nimic nu rămâne neschimbat.

Încă nu am întâlnit nici o persoană care să ducă viața pe care și-a imaginat-o. Unii par încântați de situația lor: „Mulțumesc lui Dumnezeu că viața mea s-a dovedit a fi mult mai bună decât am sperat“. Însă, rar trece o săptămână fără să întâlnesc, în activitatea mea de pastor, oameni care sunt departe de a mulțumi lui Dumnezeu pentru pierderea celor mai de preț lucruri din viața lor. Nimeni nu vrea să fie abandonat.

Tipic pentru cei care se consideră abandonați este faptul că au pierdut ceva sau pe cineva de care au avut nevoie. Soția se întoarce acasă și găsește un bilet pe frigider: „Te părăsesc“. Un angajat care a lucrat douăzeci de ani în același loc este chemat în biroul șefului care-i spune că va fi disponibilizat în ziua respectivă. O tânără femeie se supune unei mastectomii și apoi se întreabă dacă va reuși vreodată să se oprească din plâns. Toți acești oameni s-au bazat pe tovarășul lor de viață sau pe cariera lor, ori măcar pe ideea că sunt pe deplin sănătoși. Într-o zi, se trezesc că lucrurile pe care au contat nu mai sunt, iar viața li se schimbă fără putință de întoarcere.

Ne așteptăm ca, de-a lungul vieții, să suferim unele pierderi inevitabile. Copiii cresc și părăsesc căminul părintesc. O slujbă nouă, într-un alt oraș, ne obligă să ne luăm rămas bun de la prieteni și familie și să luăm viața de la capăt în locul unde trebuie să plecăm. În cele din urmă, bătrânețea ne aduce în situația de a-l încredința pe partenerul nostru de viață în mâna lui Dumnezeu. Putem anticipa anumite pierderi, dar acest lucru nu le face mai puțin dureroase.

Unul dintre lucrurile cele mai curajoase pe care le fac oamenii este să treacă de bunăvoie peste nemulțumirile care le marchează existența, acceptând ideea că o nouă șansă îi așteaptă chiar de mâine. Când se întâmplă așa, se poate ca experiențele prin care trec să nu fie atât de cutremurătoare ca ale celor ce se lasă pradă durerii părăsirii, dar călătoria lor, dincolo de frică și suferință, spre o nouă viață, nu este mai puțin încărcată de dramatism.

Sub orice formă s-ar înfățișa, părăsirea poate fi întotdeauna primită ca șansa de a ne trezi la o nouă viață. Văduva copleșită de durere poate supraviețui pierderii suferite. Rănit și dezamăgit de un divorț penibil, te poți aduna iarăși pentru a lua viața de la capăt. Pierderea slujbei poate însemna începutul unei noi cariere.

Ne vine foarte greu să acceptăm pierderea ca șansa de a începe o viață nouă. E cea mai teribilă provocare pe care ne-o lansează viața. Cu toate acestea, este vorba de un moment esențial în dinamica vieții creștine.

Dacă ne propunem să-L urmăm pe Isus Hristos o bună parte a vieții, trebuie să ținem seama de faptul că vom pierde nenumărate lucruri. Este ceea ce El a încercat să le spună în repetate rânduri ucenicilor Săi. Isus face neîncetat afirmații de genul: „Numai cei care își vor pierde viața o vor găsi.“

Biserica creștină a dat un nume acestui proces. I-a spus convertire.

Tocmai acesta este subiectul cărții de față. Ea este povestea oamenilor din Scripturi, dar și a enoriașilor mei, care au descoperit că viața lor nu este cea pe care și-au închipuit-o. Fiecare din ei a pierdut ceva esențial. Un lucru la care au ținut foarte mult le-a fost luat și această pierdere i-a obligat să ia o decizie cutremurătoare. Se vor agăța de altceva pentru a supraviețui? Sau își vor deschide sufletul spre a primi viața pe care Isus le-a dat-o murind pentru ei?

CAPITOLUL UNU

PIERDEREA VIETII

EXPERIENȚELE NOASTRE LEGATE DE PIERDERILE SUFERITE ȘI DE schimbările nedorite reprezintă momente de criză, în care trebuie să decidem dacă suntem sau nu în stare să ne desprindem de un mod de viață care s-a dus pentru totdeauna. Reușim să facem acest lucru, numai dacă ne punem toată credința în creativitatea nesecată a lui Dumnezeu, care aduce lumină și frumusețe în haosul întunecat al pierderilor din viața noastră.

Pentru toți sfinții

E Ziua Recunoștinței, iar telefonul sună la ora unsprezece. Am ezitat înainte de a răspunde, pentru că știam că nu putea fi vorba decât de ceva care ne va da peste cap planurile pentru ziua respectivă. Avusesem dreptate. Mă chema o asistentă de la Urgențe: „Domnule Barnes, Jean Bonfield a suferit un nou atac de cord. Se pare că este pe moarte.”

Jean, în vârstă de șaptezeci și opt de ani, era una din enoriașele mele. Ea și soțul ei, Bill, stăteau întotdeauna în al treilea rând, în partea dreaptă. Jean ținuse lecții la școala

duminicală mai bine de treizeci și cinci de ani, până când a început s-o lase vederea. De atunci s-a dedicat slujirii prin rugăciune.

Când am ajuns la spital, membrii familiei erau deja acolo, în cerc în jurul patului ei. Am intrat în rezervă, i-am luat mâna și i-am spus: „Jean, sunt eu, Craig. Pot să mă rog pentru tine?” Mi-a zâmbit suav.

O vizitasem pe Jean la spital și cu alte ocazii. Să te rogi pentru ea era ca și cum I-ai fi cerut lui Dumnezeu să-i dea mai multă credință apostolului Pavel. Jean credea în harul lui Dumnezeu. Credea că păcatele ei au fost iertate prin Isus Hristos și că va trăi veșnic alături de El după moarte. Niciodată nu a înțeles ce vreau să spun când predicam pe tema: „Cred, Doamne, ajută necredinței mele.” Pentru Jean necredința era ceva aproape străin.

Stând lângă patul ei, m-am apucat să citesc fragmente din Scripturi. Eu începeam pasajul și ea îl încheia, citând din memorie. Vocea-i suna slab, dar mintea-i era încă ageră, cu toată amorțeala provocată de morfina ce-i alina durerile. Cineva a șoptit că era păcat ca ea să moară chiar de Ziua Recunoștinței. Însă Jean a răspuns: „Minunată Zi a Recunoștinței” În curând voi fi alături de Dumnezeu. Aproape că am ajuns”.

Apoi începu să se roage. S-a rugat pentru toți cei care se aflau lângă patul ei: pentru soț, copii și nepoți. S-a rugat chiar și pentru pastorul ei. L-a rugat pe Domnul să mă ajute să cred în cuvintele predicilor mele. La scurt timp după ce și-a încheiat rugăciunea, Jean a murit. În timp ce priveam ecranul aparatului care înregistra evoluția funcțiilor vitale, o liniște sfântă a cuprins încăperea. A fost un moment sfânt și nimeni n-a îndrăznit să-l pângărească încercând să spună ceva cu tâlc. Jean trecea din mâinile noastre în mâna Domnului.

După ce s-a stins, am zăbovit fiecare lângă patul ei pentru a ne lua rămas bun. Apoi ne-am luat de mână și am început iar să ne rugăm. În timp ce mă rugam, mi-am dat seama cât de mult îmi lipsea deja. A trebuit să termine altcineva rugăciunea.

Pe când mă întorceam de la spital, mi-a trecut prin minte pentru prima oară că Jean a fost o sfântă. A fost o sfântă umilă, fără vreun nimb de glorie, dar, cu siguranță, o sfântă a cărei credință și viziune clară mi-au întărit mie însumi credința. Ceea ce îmi lipsea nu era numai unul dintre enoriașii mei la care țineam mult, ci una dintre ferestrele mele spre cer.

Era mult prea târziu pentru cina din Ziua Recunoștinței. Când am intrat în casă, i-am auzit pe prietenii mei râzând în jurul mesei. La început, m-am întrebat dacă pot lua parte la petrecere. Unul dintre cele mai dificile lucruri în meseria de pastor este trecerea bruscă de la o situație la alta. Inima mea n-a reușit niciodată să-și schimbe ritmul cu aceeași repeziciune cu care se succed evenimentele. Dar, spre surprinderea mea, de data aceasta tranziția a fost mai ușoară. Și numai datorită lui Jean. Pur și simplu, m-am așezat la masă și am spus: „Minunată Zi a Recunoștinței”.

Am descoperit că, în cele mai multe cazuri, oamenii mor așa cum au trăit. Cu toții am auzit vorbindu-se despre revelațiile cutremurătoare ale ultimelor spovedanii șoptite pe patul de moarte, dar mie nu mi-a fost dat niciodată să asist la așa ceva. Ceea ce am văzut când cineva era pe cale să se stingă oglindea cu fidelitate ceea ce-i fusese întotdeauna caracteristic persoanei respective. Cei care-și trăiesc viața sub domnia fricii sunt, de obicei, îngroziți de moarte. Cei care au fost înconjurați în viața de prieteni aza-reori mor singuri. Cei care își găsesc mângâierea în rugăciune vor să se roage și pe patul de moarte.

Însă Jean Bonfield, cu credința ei simplă și lipsită de orice urmă de îndoială, nu reprezintă unicul model de viață creștină. Ca să fiu sincer, nu-mi imaginez că există credință fără îndoială și nici măcar nu râvnesc la așa ceva. Mă irită răspunsurile simple care se ivesc pe buze chiar înainte de-a fi pusă întrebarea, mult prea devreme pentru a ști dacă aceasta este problema care te frământă într-adevăr, mult prea devreme pentru a percepe patosul și suspinele adânci ale inimii atinse de îndoială. De fapt, am descoperit că îndoiala reprezintă o altă cale spre o credință mai profundă în harul lui Dumnezeu.

Dar sper că îmi voi sfârși zilele ca un om care a trăit ca un bun creștin. Vreau cu orice preț să fie așa. Zeci de profesori de la școala de duminică și instructori din tabelele pentru tinerii creștini au sădit în inima mea de copil speranța nestrămutată că, într-o zi, Îl voi întâlni pe Hristos, care-mi va spune: „Bine, rob bun și credincios.”

Pentru mine, credința nu e un lucru ușor. „Lăudați pe Domnul” nu sunt primele cuvinte care-mi vin pe buze în momentele dramatice. Dar am pornit și eu într-o călătorie spirituală pe urmele lui Isus Hristos, chiar dacă se pare că port cu mine povara grea a îndoielii. Și sper din tot sufletul că, în ciuda șovăielilor, a confuziei și a jumătăților de adevăr din viața mea, voi sfârși asemeni lui Jean – ca unul dintre sfinții care „se vor odihni de ostenele lor”.

Am fost martor la moartea liniștită a lui Jean. A fost evident că ea a murit așa cum trăise, plină de credință și iubire. Întrebarea pe care mi-o tot pun de atunci este următoarea: Cum a reușit să ajungă aici? Sfinții nu se nasc. Ei se fac de-a lungul drumului.

Făcuți sfinți

Noi, pastorii, petrecem ceva vreme în preajma celor care sunt aproape de moarte, dar cea mai mare parte a timpului ne-o dedicăm celor care încearcă să-și găsească o cale în confuzia vieții de zi cu zi. Suntem martori la fărâșirea unor vieți. Suntem chemați să dăm mărturie despre ceea ce preotul Alan Jones a numit „nedesăvârșirea existenței umane”.¹

Ceea ce rămâne nedesăvârșit este tensiunea dramatică a următoarei invitații pe care o va face Isus și a următoarelor alegeri ale fiecăruia dintre enoriașii mei. Oare acest om va deveni asemeni lui Petru, care a lăsat totul pentru a-L urma pe Isus, până când a ajuns să descopere că n-a mai rămas nimic din viața lui trecută? Sau poate că acest așa-zis ucenic va da răspunsul tânărului bogat care, la auzul prețului pe care trebuie să-l plătească pentru a-L urma pe Isus, s-a întors cu tristețe la vechea viață de care n-a putut să se despartă?

Sfinții știu ce înseamnă să-ți pierzi viața pentru a-L urma pe Isus. Ei mai știu și că, pierzându-ți viața, o vei găsi. Fie că e vorba de sfântul Petru sau de sfânta Jean Bonfield, prețul venerației lor este foarte mare – mult mai mare decât și-ar fi putut vreodată imagina. Dacă ar fi știut cât îi va costa această legătură cu Dumnezeu, ar fi renunțat, cu siguranță.

La celălalt capăt al drumului, pe patul de moarte, orice sfânt îți va vorbi despre o „minunată zi a recunoștinței”. Dar, ca unul care a avut marea onoare de a merge alături de cei ce sunt făcuți sfinți, m-am convins că tocmai această experiență de pierdere a vieții pe care ne-am imaginat-o, pentru a primi în schimb viața pe care ne-a dat-o Isus prin moartea Lui, este factorul determinant în creștinism.

Cei care se numesc pe drept cuvânt creștini au parte de înspăimântător de multe pierderi în viață. Mântuitorul ne-a arătat acest lucru într-un mod dureros de clar:

Pe când erau pe drum, un om i-a zis: „Doamne, Te voi urma oriunde vei merge“. Isus i-a răspuns: „Vulpile au vizuini, și păsările cerului au cuiburi; dar Fiul omului n-are unde-și odihni capul“. Altuia i-a zis: „Vino după Mine!“ „Doamne“, I-a răspuns el, „lasă-mă să mă duc întâi să îngrop pe tatăl meu“. Dar Isus i-a zis: „Lasă morții să-și îngroape morții, și tu du-te de vestește Împărăția lui Dumnezeu“. Un altul a zis: „Doamne, Te voi urma, dar lasă-mă întâi să mă duc să-mi iau rămas bun de la ai mei“. Isus i-a răspuns: „Oricine pune mâna pe plug, și se uită înapoi, nu este destoinic pentru Împărăția lui Dumnezeu“ (Luca 9:57-62).

Mi-am petrecut primii ani de activitate pastorală încercând să atenuiez asprimea acestor versete. „Ei bine, Isus n-a vrut să spună că trebuie să lași în urmă, la propriu, totul și pe toată lumea. Spune că, pur și simplu, trebuie să vrei să faci acest lucru.“ Acum nu le mai spun astfel de cuvinte enoriașilor mei. Să-i înzestrez cu modalități de a se eschiva din fața învățăturilor clare ale lui Isus nu este vestea bună care am crezut odinioară c-ar fi.

Vestea cea bună pe care le-o aduc e că Isus este unica lor speranță. Dacă un creștin vrea să lase totul pentru a merge pe calea Lui, în cele din urmă va ajunge într-adevăr să piardă totul. De bună voie sau nu, în mod conștient sau din întâmplare, într-o zi își va da seama că nu-L mai are decât pe Isus. Dacă numai El este Mântuitorul, atunci vom găsi viață numai ca ucenici ai Săi.

Trebuie să renunțăm la orice speranță că ne putem agăța de orice alte iluzii, relații sau vocații. Celor mai mulți dintre noi acest lucru li se pare prea mult. Dacă avem

posibilitatea de a opta între a vinde totul pentru a-L urma orbește pe Isus și a ne întoarce cu tristețe la vechea noastră viață, alegem de fiecare dată ultima alternativă. De aceea, harul vine de multe ori într-un mod pe care îl considerăm foarte dur. Nu trebuie să căutăm cu orice preț să ne despărțim de anumite lucruri, căci ne părăsesc ele cu ușurință. De obicei, se întâmplă ca și cum, fără să fie poftit, un înger al lui Dumnezeu răsare deodată lângă noi, aducându-ne „vestea cea bună” că nu mai e mult și ne pierdem viața. Într-un fel sau altul, fiecare dintre noi s-a întâlnit cu acel înger. Problema care se pune este dacă putem să ne încredem în abandonurile pe care le trăim. Putem oare să le acceptăm ca invitație pe care ne-o adresează Mântuitorul de-a găsi, în sfârșit, viața?

Cu siguranță că cea mai mare parte din viață o reprezintă familia și prietenii, sănătatea și munca. Dar toate aceste lucruri nu sunt de drept ale noastre. Nu ne-au fost făgăduite. E posibil să fim nevoiți să I le restituim lui Dumnezeu în orice moment. Vine o vreme când trebuie să I le înapoiem. Înțelept e să învățăm cum să facem acest lucru înainte să ne părăsească ele. Astfel am putea să ne petrecem restul timpului bucurându-ne de aceste daruri care ne-au fost oferite pentru o perioadă limitată.

O epocă a abandonului

Trăim într-o lume în care confuzia și pierderea au luat locul certitudinii și siguranței. Analiztii societății numesc perioada contemporană a istoriei „epoca postmodernă”. Acest lucru înseamnă că ea nu excelează prin creativitate, ci se caracterizează prin renunțarea la vechile speranțe. Educația, progresul, rațiunea, credința în bunătatea înăscută a ființei umane, familia, știința și tehnologia, toate

aceste promisiuni care stăteau la baza societății moderne s-au dovedit a fi concepte mult mai înguste decât ne-am imaginat odinioară. Actualmente, artele, literatura, arhitectura și însăși teologia se concentrează adesea asupra deconstrucției lumii moderne.

Conform unui sondaj Gallup recent, două treimi din cei intervievați consideră că trecem printr-o lungă perioadă de grav declin economic, moral și spiritual. După cum spunea unul din oamenii de afaceri chestionați: „Problemele care-i frământă acum pe oameni nu sunt minore. Ele sunt chestiuni de viață și de moarte, care ne țin treji noaptea, cu ochii ațintiți în tavan, întrebându-ne ce vom lăsa noi moștenire copiilor noștri. Și ce construim pentru noi înșine?”²

Problemă după problemă – criminalitate, economie, asistență medicală, sărăcie și lipsa locuințelor –, toate par a nu-și găsi nici o rezolvare. Dintre cei intervievați 73% cred că urmașii noștri nu vor atinge un nivel de trai atât de ridicat ca al nostru.

Rata căsătoriilor a scăzut cu 25% din 1960, în timp ce rata divorțurilor s-a dublat, iar procentul familiilor cu un singur părinte s-a triplat. Conform anumitor estimări, numai treizeci la sută din copiii albi născuți în 1980 vor crește cu ambii părinți până la optsprezece ani.³ E clar că nu ne așteaptă zile mai bune. Prea mulți dintre noi au renunțat la acest vis.

Abandonul a devenit un element constant al dinamicii sociale, care se perpetuează de la sine. Pe măsură ce copiii din căminele destrămate cresc, le vine greu să creadă în angajamente și de multe ori le sabotează ei înșiși de teamă. Unii nici măcar nu ajung să se lege de cineva atât de tare,

încât să sufere. Alții se asigură că ei vor fi cei care pleacă primii.

Activitatea pastorală mă face să fiu martor direct al acestei prăbușiri sociale și economice, care nu mai este ceva abstract, ci dobândește chip și nume. Cele ce urmează nu sunt simple „cazuri”:

- ❖ Un cuplu muncește din greu timp de treizeci de ani, să-și plătească creditul pentru casă; sunt oameni săritori, își ajută vecinii și cântă în corul bisericii. Într-o dimineață, unul dintre soți iese pe ușă și hotărăște să nu se mai întoarcă niciodată.
- ❖ Unui om i se face o transfuzie. Sângele era infectat și iată că tatăl a patru copii suferă acum de SIDA. Doctorii declară că regretă ce s-a întâmplat.
- ❖ O femeie este chemată în biroul șefului. I se spune că firma respectivă trebuie să facă reduceri din cauza recesiunii economice. Postul ei nu mai există. Șeful speră că ea va înțelege. Femeia se întoarce în biroul ei. Își îngroapă toate speranțele de avansare. Se întreabă ce la va spune copiilor ei.

Nimic nu e bătut în cuie. Visele pe care ni le-au insuflat părinții ne-au abandonat. Ele se vor împlini, ni se spunea, dacă muncim din greu. Vedem acum că viața este prea arbitrară și prea nedreaptă pentru a mai crede în vise. Ne simțim părăsiți, chiar trădați de multe din realizările noastre pe plan social.

În cartea sa *Hope in Time of Abandonment* [Speranță în vremea abandonului], Jacques Ellul a înșirat ironiile tragice ale acestei perioade. Trăim în una dintre cele mai pacifatoare și pașnice epoci ale istoriei, dar trăim cu un acut sentiment de nesiguranță personală. Cu toate că trăim

într-una dintre cele mai avansate societăți din punct de vedere științific și tehnologic, ne purtăm tot mai irațional în relațiile personale. Cu toate că ne bucurăm de o mobilitate socială fără precedent, am ajuns la concluzia că viața e tot mai inflexibilă. Cu toate că trăim într-una dintre cele mai liberale societăți dintre toate societățile libere, ne înghesuim în cabinetele psihiatrice pentru a ne vindeca de tiparele comportamentale compulsive.⁴ Pentru mulți oameni, cel mai bun drog, care-i ajută să facă față acestui rău, este să facă tot mai multe și mai multe cumpărături. Dar drogul își pierde efectul în timp și foarte curând avem nevoie de mai mult. Cu toate că suntem cea mai prosperă societate din istorie, suntem înglodați în datorii până peste cap.

Un straniu determinism pare a ne smulge hățurile din mâini. Nnicând înainte n-am avut la dispoziție atâtea mijloace pentru a ne făuri singuri istoria, dar continuăm să ne plângem de un închipuit „ei”, asupra căruia transferăm întreaga vină pentru problemele noastre.

În mijlocul acestui declin iau viața forțele demonice ale rasismului, naționalismului și lăcomiei. Când bunăstarea intră în declin și plăcinta nu mai crește, oamenii tind să devină tot mai obsedați de bucățica lor. Începem să plecăm urechea la cei care ne avertizează că cineva vrea să ne răpească modul de viață. Demonii rasismului, naționalismului și ai lăcomiei nu sunt numai forțe sociale. Ei își iau puterea din inimile noastre. Își fac loc în casele noastre. Ne determină să ne fie teamă să ne trimitem copiii la școli publice. Ne determină să avem grijă cine cumpără casa goală din capătul străzii. Ne fac să-i abandonăm pe profeții zilelor noastre, care au avut un vis pentru noi toți.

Acest lucru implică noi provocări pentru cei care vor să le vorbească oamenilor în cuvinte care să fie relevante în cultura respectivă și să fie și în acord cu Scripturile. În

trecut, le explicam creștinilor cum pot avea certitudinea că-L cunosc pe Dumnezeu. În viitor, va trebui să păstrăm vie credința în Dumnezeu în mijlocul gravelor îndoieli privind existența a ceva sigur.

Biserica trebuie să învețe să aibă urechi pentru întrebările obsedante care se aud în discursuri și în presă. Cel mai frecvent, ele se aud în culise, târziu în noapte, când oamenii nu pot să adoarmă. O dată ce am auzit aceste întrebări ale prezentului, ne repezim la Scripturi pentru a găsi un sprijin pentru convingerile și visele noastre. Dar acolo citim despre un Mesia care credea ceva cu totul diferit despre mântuire. Isus a refuzat să scape poporul de teama legată de romani sau de impozite, sau de sănătate, foamete ori religie. În schimb, le-a adâncit și mai mult temerile. Numai în acest fel puteau găsi un mântuitor.

O teză despre credința abandonată

Însoțindu-i pe enoriașii mei în descoperirea a ceea ce înseamnă că Isus este Mântuitorul lor, constat că întotdeauna apare o rază de speranță în momentul în care ei cad pradă celor mai negre temeri. Isus a exprimat mult mai bine acest adevăr prin cuvintele: „Fiindcă oricine va voi să-și scape viața, o va pierde; dar oricine își va pierde viața pentru Mine, o va câștiga” (Luca 9:24).

E imposibil să-L urmezi pe Isus și să nu te îndepărtezi de ceva. Ceea ce ne convertește pe noi este călătoria de la vechile locuri spre altele noi. Convertirea nu înseamnă simpla acceptare a formulilor teologice pentru mântuirea eternă. Bineînțeles că înseamnă și acest lucru, dar și mult mai mult. Înseamnă să descoperi dureroasa, minunată și neîntreruptă putere creatoare a lui Dumnezeu în viața ta, de-a lungul acestui drum.

Această activitate de convertire împlinită de Dumnezeu l-a transformat pe fugarul evreu în eliberatorul lui Israel, pe băiatul păstor în rege, pe pescari în pescari de oameni, pe evreul persecutor al Bisericii în apostolul neamurilor. L-a ridicat din groapă pe Lazăr cel mort și iată-l viu, mâncând și veselindu-se alături de prietenul său, Isus.

În toate exemplele biblice de convertire este implicată și misiunea. Nimeni nu este convertit numai pentru folosul său. Poate că de aceea trebuie să ne pierdem viața, dacă vrem să o găsim. În Scripturi, scopul convertirii nu este împlinirea spirituală personală, ci a misiunii lui Hristos. Drama convertirii biblice nu se limitează niciodată la conflictul dintre îndoială și credința în doctrinele creștine. Mai degrabă, implică întotdeauna un proces fascinant de transformare a unor discipoli înspăimântați în apostoli vizionari.

Spun ceea ce cunosc despre acest lucru. Scriu, predic și îl predau, deoarece este ceea ce văd că împlinește Dumnezeu în viețile celor pe care îi iubesc. Sunt creștini obișnuiți, care se disting numai prin faptul că ceea ce au pierdut în viață i-a condus spre misiuni noi. Ei au crezut că durerea sau divorțul ori cancerul de care suferă înseamnă sfârșitul vieții lor. Aveau dreptate. Viața, așa cum o cunoscuseră ei, se sfârșise. În locul ei, au primit nu numai o nouă viață, dar și un nou scop în viață.

În biserică, misiunea omului în viață e numită vocație creștină. Poți să fii plătit sau să nu fii plătit pentru ce faci. Poate fi considerată sau nu o muncă. Anumite vocații se referă mai ales la îmbunătățirea relațiilor. Altele, la îndeplinirea unor misiuni specifice. Unele sunt lesne onorate de Biserică, și anume, slujba de diacon, prezbiter și pastor. În ceea ce privește alte vocații, n-am găsit încă modul de a-i ordina pe cei care le împlinesc, și mă gândesc la oame-

nii care sunt sare și lumină în lume, la cei care se ocupă de copilași și la cei care sunt chemați să slujească prin rugăciune.

Cuvântul vocație vine de la latinescul *vocarie*, care înseamnă pur și simplu a chema. Vocația ta este o chemare. Este ceea ce-ți cere Dumnezeu să faci cu viața ta. De obicei, oamenii își dau seama dacă au o vocație. Întotdeauna însă știu dacă le lipsește.

Dacă vocația creștină se referă la ceea ce ești chemat să faci, convertirea creștină se referă la ceea ce ești chemat să fii. Nu poate fi una fără cealaltă. Biserica are tendința de a-i îndemna pe oameni mai întâi să se convertească. Mai târziu se ajunge și la responsabilitatea lor de a ajuta prin misiune. Dar în Scripturi întâlnim adesea bărbați și femei care au fost convertiți de însăși vocația lor: Avram, Moise, David, Ilie, Pavel și ucenicii lui Hristos. Chemarea lor a fost cea care i-a convertit. Le-a fost imposibil să primească această vocație care le-a schimbat viața înainte de a abandona sau de a fi părăsiți de orice speranță pe care o nutreau în viața pe care au dus-o până atunci.

După cum i-a profetit Isus lui Petru, vocația „te duce unde nu vei voi” (Ioan 21:18). În parte, acest lucru se întâmplă pentru că ne vine foarte greu să renunțăm la locul în care ne-am dat toată silința să ne salvăm viețile. Dar, principalul motiv pentru care nu vrem să mergem în locurile unde ne cheamă Isus este că știm foarte bine că va trebui să renunțăm la cele mai îndrăgite imagini despre noi înșine și ceea ce suntem.

Dați-mi credința de demult

Când avem treisprezece ani, grupul Eastern Valley Boys a venit în orașul nostru. Era un cvartet de cântă-

reți-predicatori și fuseseră invitați pentru o săptămână să conducă programul de trezire spirituală. Toți purtau haine verzi și zâmbeau cu gura până la urechi în timp ce cântau. Nu știu cum, dar au reușit să ne dea viață cântând „The Old Rugged Cross” [Pe un deal, departe].

Spectacolul lor impresiona și mai mult întrucât se desfășura într-un cort uriaș, care fusese închiriat pentru întâlnirile de trezire spirituală. Mirosul de rumeguș și pânză umedă, rândurile ordonate de scaune pliante, sunetele pătrunzătoare ale sistemului vechi de amplificare, șirurile de becuri care înconjurau cei trei piloni ai cortului creau o atmosferă de spiritualitate pământească.

Nimănui nu i-a prea păsat de nivelul de educație al predicatorilor chemați. La întâlniri – nu li s-a spus niciodată „închinare” – nu existau deosebiri de credință, de ținută și nici măcar vreun afiș. Corul era format din voluntari, mai ales femei obeze care nu ar fi fost în stare să cânte ceva de Bach. Dar știam că pot să cânte spre sfârșitul seriei cel puțin zece versuri din cântarea „Just As I Am” [Așa cum sunt].

Băiețelul de atunci a fost fermecat de toate aceste lucruri. Cortul imens era ca o poartă de trecere de la lumea noastră cenușie spre o viață cu totul diferită. În ciuda atmosferei de circ, cortul ne îndemna să pășim într-o lume complet diferită de cea pe care o cunoșteam.

Ședeam lângă prietenii mei din copilărie. Nu ne consideram săraci, dar era cam mult spus că suntem copii de muncitori. Mulți dintre părinții noștri rămăseseră fără slujbe după ce, pentru o vreme, trecuseră de la una la alta. Alcoolismul era una din problemele grave ale orașului și probabil că existau și cazuri de soți care-și băteau nevestele, dar nimeni nu prea vorbea despre aceste lucruri. Am văzut cum părinții noștri au abandonat aproape totul

sub soare. Dacă am fi îndrăznit să vorbim despre aceste lucruri, ar fi însemnat să admitem că, în orașul nostru, visul american se risipise de multă vreme. Chiar un băiat de treisprezece ani putea să-și dea seama că acest fel de viață nu era tocmai ceea ce dorea Dumnezeu pentru noi.

Tot ce se întâmpla în acele seri toride era încununat de invitația lansată de pastor la sfârșitul programului. În timp ce corul cânta încetisor, el ne îndemna iar și iar să ne ridicăm, să facem un pas înainte și să-I dăruim viețile noastre lui Isus. Acesta era momentul. Sosise clipa să întoarcem spatele dezamăgirilor lumii și să ne îndreptăm spre Mântuitorul nostru.

A trecut mult timp de când n-am mai fost la un program de trezire spirituală, într-un cort. Am adunat prea multe diplome în teologie și mi-am închinat viața unei tradiții doctrinare care ar repudia aproape tot ce se petrecea în vechiul cort. Pot să-i număr pe degetele de la o singură mână pe muncitorii din congregația prezbiteriană unde slujesc. Am ajuns să-l îndrăgesc pe J. S. Bach și orga ale cărei acorduri grave umplu sala mare de marmură a bisericii. Iubesc serviciul divin și simt că-mi lipsește ceva dacă nu aud la slujba Cinei Domnului cântându-se „Kyrie” sau „Sanctus” interpretat cu măiestrie de corul nostru. Dar, câteodată, cântând sub duș, mă trezesc că fredonez „The Old Rugged Cross” [Pe un deal, departe].

De-a lungul carierei mele, mi-ar fi fost ușor să ignor sau cel puțin să încerc să ascund experiența din copilărie trăită în timpul trezirii spirituale. Nu mi-ar fi fost greu să contrazic doctrina expusă de cei din grupul Eastern Valley Boys, presupunând că aveau vreo doctrină. Mă îndoiesc de faptul că acum aș putea rămâne în cort prea multă vreme. Dar nu pot să uit îndemnul lor – „A sosit clipa să te ridici, să faci un pas înainte și să-I dăruiești lui Dumnezeu

viața ta“. Încă mai cred că, în această privință, aveau întru totul dreptate.

Astăzi, în calitate de pastor, mă adresez unor oameni care par a fi foarte diferiți de cei care își legănau evantaiile în serile toride de vară în cortul vechi. Sunt ceva mai bine îmbrăcați, câștigă mai mulți bani și, în general, au avut mai mult succes în împlinirea visului american. Dar, în fiecare duminică, mă uit printre bănci și văd oameni abandonăți de familie, sănătate sau împlinire profesională.

Văd femei cu carieră, dar care se întreabă cum de au ajuns la patruzeci de ani fără să aibă nici soț, nici copii. Văd femei care au renunțat la cariere pentru a sta acasă cu copiii și care se întrebă dacă nu trece viața pe lângă ele.

Congregația noastră este plină de bărbați în jur de cincizeci de ani care nu sunt mulțumiți de felul în care își câștigă existența. Dar nu-și pot permite să-și lase slujbele pentru că trebuie să păstreze un stil de viață care, în realitate, nici nu le place.

La fiecare serviciu duminical vin părinți care stau alături de copiii lor, pe care nu-i înțeleg, dar pentru care își fac griji. Măcinați de neliniște, acești părinți spun și fac lucruri nesăbuite care îi determină pe copii să se închidă într-o liniște de mormânt.

Când celebrez o căsătorie, mă gândesc că în adunarea noastră alte două căsnicii sunt pe punctul de a se destrăma. Ori de câte ori botez un copil, surprind privirea unei văduve care încă încearcă să-și imagineze cum va mai putea trăi fără iubitul ei soț.

Văd toate aceste lucruri în fiecare duminică la biserică. Le văd în fiecare săptămână în spitale, în sufragerii, locuri publice și în biroul meu. Asemeni băiatului de treisprezece ani care ședea odinioară în vechiul cort, știu că Dumnezeu nu a dorit aceste lucruri pentru noi. Asemeni

predicatorilor de la întâlnirile de trezire spirituală, încerc să creez o poartă de trecere între cer și pământ. Le spun acestor creștini pe care-i iubesc atât de mult: „A sosit clipa să te ridici, să faci un pas înainte și să-I dăruiești lui Dumnezeu viața ta“.

Desigur, ei au făcut acest pas cu mult timp în urmă, poate la vârsta confirmării sau în singurătate. Sau poate că, pur și simplu, au crescut crezând în Isus. Dar acum trebuie să aibă încredere în El. Acum sunt abandonați de toți ceilalți posibili mântuitori. Acum trebuie să lase morții să-și îngroape morții, să pună mâna pe plug și să nu mai privească înapoi.

Aversiunea față de convertire

Chiar în cercurile evanghelice se manifestă o doză de rețineră când vine vorba de convertire. Poate se întâmplă așa fiindcă ne simțim jenați de retorica agresivă a unor predicatori zgomotoși, care înlătură orice mesaj de adevărată iubire și har. Poate, fiindcă ne-am aflat destulă vreme în preajma celor care se convertesc și am văzut că, în realitate, diferența nu e prea mare. Poate pentru că ne-am plictisit de evangheliști care ridică în slăvi convertirile, dar au prea puțin de spus despre cei flămânzi, bolnavi, străini, goi sau întemnițați (Matei 25:43). Cu toții știm că Vestea cea Bună înseamnă mult mai mult decât să-ți scrii numele pe o listă de adeziune.

Dar nu acestea reprezintă cele mai puternice argumente pentru rezerva noastră față de convertire. Principalul argument este faptul că ea va aduce o schimbare radicală. Convertirea reprezintă un element central atât în Vechiul, cât și în Noul Testament. Nu poți citi învățăturile profeti-

lor, ale apostolilor ori ale lui Isus fără să dai peste îndemnul de a renunța la o viață care nu te duce nicăieri, de a abandona ceea ce te-a abandonat – ridică-te, fă un pas înainte și dăruiește-I viața ta lui Dumnezeu. Căci cine poate ști ce va face El cu ea?

Însuși cuvântul convertire stârnește o reacție emoțională. Unii îl aud și imediat le răsar în minte calde amintiri ale clipelor în care Dumnezeu a intrat în viața lor. Îți pot spune exact locul și momentul. Vor ca și alții să aibă parte de aceleași trăiri. De fapt, li se pare că înseși Scripturile îi îndeamnă să facă în așa fel, încât și alții să treacă prin aceleași experiențe. Însă, există și oameni care, la auzul acestui cuvânt, par că vor să fugă imediat din cameră. Nu numai cei care nu sunt creștini reacționează în acest fel. Așa fac și cei care, asemeni lui Timotei, au fost crescuți „în sânul credinței”. Ei nu-și pot aminti exact când și în ce loc au început să creadă în Isus ca Mântuitor, tot așa cum nu-și pot aminti când au început să creadă în dragostea părinților pentru ei.

Controversa asupra felului în care se ajunge la convertire durează de mai multă vreme. Ea se referă la punctele de vedere diferite în ceea ce privește botezul, evanghelizarea ori natura bisericii. Discuția este foarte importantă, dar, dacă ne limităm la dezbaterea momentului în care începe viața creștinului, atingem numai punctele de suprafață ale doctrinei convertirii.

Convertirea acoperă un domeniu de experiență mult mai vast din călătoria creștinului spre Hristos, pe lângă punctul de pornire. Acoperă și ceea ce se întâmplă cu cei ce merg pe cale în urma lui Isus, conducându-i spre un loc unde n-ar vrea să meargă și dăruindu-le o chemare care schimbă totul.

Invitația

Elementul central al învățăturilor Bibliei despre convertire îl reprezintă chemarea la a face o alegere. În fața abandonului, creștinul fie își îndreaptă sufletul spre lucrul pe care l-a pierdut, fie își pune întreaga speranță în faptul că Isus Hristos este Mântuitorul lui.

Termenul teologic pentru această alegere este pocăință. Cuvântul grecesc pentru pocăință este *metanoia*. Înseamnă pur și simplu „a se întoarce”. Înainte de a deveni un termen biblic, *metanoia* a fost folosit pentru a descrie procesul de întoarcere. Dacă un om pleca de acasă și-și amintea pe drum că a uitat ceva, el „se pocăia”, se întorcea și mergea din nou acasă. De-a lungul secolelor, conotațiile atribuite de Biserică acestui cuvânt privesc judecata și remușcarea. Dar chemarea biblică la pocăință și convertire însemna, în esență, întoarcere spre lucrarea pe care o împlinește Dumnezeu în viața noastră.

Viața nu încetează să-i confrunte pe creștini cu îndemnuri la pocăință și convertire, chiar după ce au început să-și întoarcă fața spre Dumnezeu. Foarte posibil că mântuirea veșnică ne este asigurată de decizia inițială de a accepta iertarea lui Hristos, dar convertirea este procesul care durează întreaga viață și care înseamnă a renunța la planurile noastre și a ne pune la dispoziția covârșitoarei și devastatoarei puteri creatoare a lui Dumnezeu.

În ciuda grijii și a muncii noastre asidue, e foarte posibil să nu ajungem să trăim viața pe care o visăm. De fapt, visele noastre sunt tocmai lucrurile care ne-au abandonat. Dar, chiar în acel moment, auzim îndemnul lui Isus Hristos: „A sosit clipa să te ridici, să faci un pas înainte și să-I dăruiești lui Dumnezeu viața ta”.

CAPITOLUL DOI

OPORTUNITĂȚI ÎNFRICOȘĂTOARE

CONVERTIREA ARE LOC PENTRU CĂ AȘA VREA DUMNEZEU ȘI NU pentru că așa vrem noi. Acest lucru ne înspăimântă. Deoarece inițiativa îi aparține lui Dumnezeu, convertirea este un har dumnezeiesc – un har care ne sperie foarte tare.

Convertirea oamenilor religioși

Majoritatea credincioșilor din biserica mea l-ar fi apreciat mult pe apostolul Pavel înainte ca acesta să se convertească. Era un om muncitor, ambițios și extrem de devotat valorilor sale religioase. Saul, cum i se spunea pe atunci, era tot ce-și putea dori o mamă evreică.

Avea o funcție respectabilă în societate. De fapt, datoria lui era să se asigure că nu se schimbă nimic. Cea mai mare amenințare la adresa sistemului era o nouă sectă evreiască căreia i se spunea „Calea”. După aproape patruzeci de ani a ajuns să fie numită creștinism. Cei care urmau Calea erau ucenicii unui tâmplar pe nume Isus, care a murit dar,

pe când trăia, pretinsese că este Mesia. Ereticii sectanți susțineau că înviase din morți și că El era speranța lumii.

Lui Saul îi repugnau aceste noi idei religioase. De ce ar vrea cineva să pună sub semnul întrebării vechile tradiții sanctificate de vreme, minunate și atât de complexe din punct de vedere teologic? Singurele lucruri pe care Saul voia să le schimbe erau cele care amenințau învățătura sa despre Dumnezeu. Saul știa totul despre Dumnezeu și nu era dispus să renunțe cu nici un preț la felia lui de adevăr.

Primind vestea că niște adepți ai Căii se ascund în Damasc, a pornit la drum să le dea de urmă. Pe drum, *pe cale de a face un lucru atât de bun pentru Dumnezeu*, Saul a fost orbit de o lumină mai puternică decât soarele. A căzut la pământ și a auzit o voce spunându-i: „Saule, Saule, pentru ce Mă prigonești?” Iată că Saul nu știa chiar totul despre Dumnezeu.

Luați aminte că nu a fost vorba de convertirea păcătosului căit. Saul n-a venit în fața Domnului pentru a-I cere iertare. De fapt, Saul nici nu avea intenția de a se converti. Convertirea începe întotdeauna ca intervenția înspăimântătoare a lui Dumnezeu în viața noastră.

Ne sperie ideea că Dumnezeu ar putea realmente să intervină în viețile noastre așezate și să ne spună: „Nu are importanță cât de credincios crezi că ești, tu nu Mă cunoști cu adevărat”. Dacă s-ar întâmpla așa ceva, viața ta s-ar schimba cu desăvârșire. E foarte adevărat că se poate întâmpla și contrariul. Oricât de mult ai dori să te schimbi, nu vei reuși niciodată, dacă nu vei avea puterea să-L percepi altfel pe Dumnezeu. Singur Dumnezeu este cel care ne convertește. Nu ne putem schimba pe noi înșine și nu putem decât să ne supunem schimbării atunci când El ni Se dezvăluie și mai mult.

A-L urma pe Isus înseamnă implicarea într-un proces care durează toată viața, un proces în care descoperim mai mult decât știam până atunci despre Dumnezeu, în care avem o revelație: „căile Mele nu sunt căile voastre“, descoperim că L-am venerat nu pe Dumnezeu, ci așteptările pe care le-am avut noi de la El. Nimic nu ne împiedică să-L vedem pe Dumnezeu așa cum este mai mult decât așteptările noastre în ceea ce-L privește. Ele ne orbesc să nu vedem noile mijloace pe care El le folosește pentru a ne mântui. Convertirea ne scoate din religiozitatea noastră, ne afectează siguranța că avem toate răspunsurile. Ea ne transformă în pelerini ce trec prin viață munciți de întrebări răscolitoare. Căci Dumnezeu lucrează întotdeauna dincolo de limitele noastre, invitându-ne la o aventură într-un teritoriu necunoscut, unde totul ne-a abandonat – în special, așteptările pe care le-am avut de la Dumnezeu.

În momentul în care Saul a dobândit această înțelegere măreață a lui Dumnezeu, el s-a transformat din cel mai aprig prigonitor al Bisericii în cel mai ferm apărător al ei.

Personalitatea lui Saul nu s-a schimbat prea mult. Cu cât zel prigonise înainte Biserica, cu atâta zel urma să ducă Evanghelia în toată lumea. În cele din urmă, și numele său a fost înlocuit cu varianta elenă – Pavel. Această schimbare a arătat clar că identitatea sa evreiască fusese transformată de noua sa misiune printre Neamuri. Din nou, misiunea este cea care convertește.

Cam tot atunci când Dumnezeu îi trimitea viziunea Sa lui Pavel, Anania, unul dintre bătrânii noii Biserici, a avut și el o viziune. I s-a spus să meargă în casa lui Iuda și să se ocupe de Pavel. La început, Anania n-a prea vrut să aibă grijă de prigonitorul lui, dar Dumnezeu a insistat, astfel că s-a produs și convertirea acestui slujitor. Convertirea lui Pavel a însemnat întoarcerea spre Biserică. În cazul lui

Anania, convertirea a însemnat întoarcerea spre lumea de care se ascundea Biserica.

Dumnezeu i-a asigurat astfel pe membrii Bisericii că Pavel era „un vas, pe care l-am ales, ca să ducă Numele Meu înaintea Neamurilor, înaintea împăraților, și înaintea fiilor lui Israel; și îi voi arăta tot ce trebuie să sufere pentru Numele Meu” (Fapte 9:15-16). Despre acest lucru era vorba. Pavel fusese convertit, pentru că era o unealtă în mâinile Domnului. Roadele pe care le va culege în urma convertirii sale vor fi suferințele pe care le va îndura pentru Domnul. La sfârșitul carierei sale, Pavel le-a spus filipenilor: „privesc toate aceste lucruri ca o pierdere, față de prețul nespus de mare al cunoașterii lui Hristos Isus, Domnul meu” (Filipeni 3:8). Mai devreme sau mai târziu, abandonăm tot și toate de dragul Celui pe care nu-L vom pierde niciodată.

Este semnificativ faptul că Pavel a murit când Biserica era încă tânără și confruntată cu probleme. În timpul petrecut în închisoarea romană, s-ar putea să fi avut momente de îndoială profundă, să se fi întrebat dacă misiunea creștină va supraviețui. Acesta este un alt exemplu al faptului că scopurile convertirii depășesc cu mult simplele avantaje ale individului. Suntem convertiți pentru o misiune măreață care supraviețuiește dispariției noastre. Lucrarea noastră de acum este pentru Împărăția ce va veni a lui Isus Hristos, care era așteptată înainte să ne naștem noi și care se va împlini la multă vreme după ce noi vom fi murit. După cum spune cunoscutul citat din Sf. Augustin: „Nimic din ce merită într-adevăr făcut nu se poate făptui într-o viață de om”.

Convertirea oamenilor religioși – altă poveste

Nu cu mult înainte de a împlini șaptesprezece ani, întorcându-mă cu fratele meu dintr-o tabără pentru tineri creștini unde ne petrecuserăm vara, am aflat că părinții noștri divorțează. Mama îl părăsise deja pe tata. El părăsise biserica al cărei pastor fusese și apoi pe noi toți. Încă nu știm ce s-a întâmplat cu el.

Poate că sentimentul eșecului fusese atât de covârșitor, încât n-a mai suportat să-și vadă fiii fără să aibă în fața ochilor imaginea dureroasă a familiei pe care o pierduse. Sau poate că i-a fost ușor să ne părăsească. Nu vom ști niciodată. A pierdut lucrurile care contează foarte mult pentru majoritatea taților – absolviri, nunți, alegerea carierei, nepoți. Pentru o perioadă, eu și fratele meu am încercat cu disperare să-l găsim, apoi, cu timpul, am învățat să-i dăm drumul din mâini.

Știu ce înseamnă să fii părăsit. Știu că niciodată nu reușești să treci întru totul peste acest lucru. De asemenea, știu că aceste pierderi pot genera schimbări care ți se pare că te vor ucide, dar, în realitate, ele îți salvează viața.

De Crăciun, în anul în care părinții noștri s-au despărțit, fratele meu și cu mine am vrut s-o vizităm pe mama. N-aveam bani destui pentru autobuz, așa că am hotărât să facem autostopul. Ne-am făcut socoteala că, dacă totul merge bine, am ajunge în vreo două zile. Pe șosea circulau prea puține mașini. Se întuneca. Începuse să ningă. Mașinile treceau din ce în ce mai rar.

Când eram mici, tata ne obliga să învățăm pe de rost texte din Scripturi. N-am prea înțeles de ce, pentru că nu eram în pericol ca acei „comuniști fără Dumnezeu” să ne lase fără Biblie. Adesea, tata verifica ce-am învățat. Obişnuia să aleagă un citat din Scripturi și să ne ceară să-i spu-